

Uunga suliarineqarpoq

**Namminersorlutik Oqartussat,
Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik**

Allaaserisap suussusaa

Nalunaarusiaq

Ulloq

Marts 2020

ILANNGUSSAQ 4: ITTOQQORTOORMIINI NUTAAMIK MITTARFILIORNISSAMUT PERIARFISSAT PILLUGIT ALLAATIGISAQ

**ITTOQQORTOORMIINI NUTAAMIK
MITTARFILIORNISSAMUT PERIARFISSAT PILLUGIT
ALLAATIGISAQ**

Saqqummiussaq 9.1
Ulloq 31.03.2020
Suliarinnittoq FBK, JCS
Misissuisoq FBK
Akuersissuteqartoq FBK

IMARISAA

1.	SIULEQUT	1
2.	ANGALLANNERUP AAQQISSUUSSAANERA, ANNERTUSSUSEQ SIULITTUULLU	3
3.	SANAARTORNERMUT TUNNGATILLUGU NALILIINERIT	7
4.	ANINGAASAQARNEQ PILLUGU MISISSUEQQISSAARNERIT	9
5.	SANAARTORNISSAMI ANINGAASALIISSUTIT	9
6.	INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT	13
7.	KIFFARTUUSSINERMI ISUMAQATIGIISSUTIT	17
8.	MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ	17
9.	INUIAQATIGIIT ANINGAASAQARNERINIK MISISSUEQQISSAARNEQ	21
10.	EQIKKAANEQ	25

1. SIULEQUT

1.1 Tunuliaqutaq

Nuummi Ilulissanilu Imarpik qulaallugu nutaanik mittarfiliortitsinissat kiisalu Kujataani nunap immikkoortortaani mittarfissatut Qaqortumi nutaamik mittarfiliortitsinissaq kiisalu Qeqertarsuup Tunuani Kujataanilu qulimiguulinnut mittarfinnut tallimaasunut naannerusunik taartissatut mittarfiliortitsinissat pillugit misissuinerit arlaqartut, Namminersorlutik Oqartussat 2015-imi aallartitippaat. Imarpik qulaallugu mittarfissat taakku marluk 2019-p naanerani sanaartorlugit aallartinneqarput.

Tamatuma saniatigut Tasiilami Ittoqqortoormiinilu nunap immikkoortortaanni nutaanik mittarfiliortitsinikkut, Islandimiit Nuummiillu utimullu toqqaannartumik timmisartuussisoqarsinnaalersillugu, Tunumi angallanneq pitsanngorsarneqassasoq politikikkut kissaatigineqarpoq.

Ullumikkut Nerlerit Inaannut angalasartut amerlanersaat Ittoqqortoormiiniit Ittoqqortoormiinullu aallartarmata, Nerlerit Inaanni mittarfik Ittoqqortoormiinut nuunneqassasoq kissaatigineqarpoq. Taamaalilluni mittarfiup Nerlerit Inaannit Ittoqqortoormiinut nuunneqarneratigut ittoqqortoormiiniit Nerlerit Inaannut qulimiguulimmik timmisartuussisoqartarunnaassamat, angallassinermi suliat annikillisinneqarsinnaassapput. Taamaanneratigut billetsinut akigitat appassagaluarpot, angalasullu angalasarnerat sivikillissagaluarluni. Tassunga ilanngullugu mittarfiup illoqarfiullu akornanni qulimiguulimmik angallassineq pillugu kiffartuussinissamik isumaqatigiissummut aningaasartuutigineqartartut sipaarutigineqassagaluarpot.

Ittoqqortoormiinut toqqaannartumik timmisartuussisoqartaleraluarpat Islandimiit takornariartartut amerlisinnaassasut, taamaalillunilu Ittoqqortoormiini takornialerinermeri suliffissat aamma amerlisinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Sanaartorneq, ingerlatsineq aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit Nerlerit Inaanni mittarfik Ittoqqortoormiinut nuunneqarsinnaanersoq, Periarfissat pillugit allaatigisami matumani misissussallugu siunertaavoq.

Misissueqqissaarnermi periarfissat tallimat sanilliunneqarput:

Periarfissaq 0: Nerlerit Inaat timmisartunut mittarfiunerata kiisalu Nerlerit Inaata Ittoqqortoormiillu akornanni qulimiguulimmik timmisartuussisarnerup attatiinnarneqarnissaa. Ittoqqortoormiini nutaamik mittarfittaarluarpot tamanna aningaasartuutitigut naleqqersuuneri tunngaviumik periarfissaavoq.

Periarfissaq 1: Indalip Amutsiviala Kangersivakkut Ittoqqortoormiinut aqqusinilerlugu, "Store Sten"-imi asfaltigaangitsumik 650 meterinik takitigisumik timmisartunut nutaamik mittarfiliorneq. Massakkut Nerlerit Inaanni mittarfiusoq matuneqassaaq.

Oqaatigineqassaaq, Store Sten Ittoqqortoormiit kujataatungaani Ujaattulaajiip Imia aamma Nuuaattiaajik Uasinneq akornanniittooq kalaallisut taaguuteqanngimmat.

Periarfissaq 2: Indalip Amutsiviala Kangersivakkut Ittoqqortoormiinut aqqusinilerlugu, Store Stenimi asfaltigaangitsumik 799 meterinik takitigisumik timmisartunut nutaamik mittarfiliorneq. Massakkut Nerlerit Inaanni mittarfiusoq matuneqassaaq.

Periarfissaq 3: Indalip Amutsiviala Kangersivakkut Ittoqqortoormiinut aqqusinilerlugu, Store Stenimi asfaltigaasumik 799 meterinik takitigisumik timmisartunut nutaamik mittarfiliorneq. Massakkut Nerlerit Inaanni mittarfiusoq matuneqassaaq.

Periarfissaq 4: Indalip Amutsiviala Kangersivakkut Iittoqqortoormiinit aqqusinilerlugu, Store Stenimi asphaltigaanngitsumik 1.199 meterinik takitigisumik timmisartunut nutaamik mittarfiliorneq. Massakkut Nerlerit Inaanni mittarfiusoq matuneqassaaq.

2. ANGALLANNERUP AAQISSUUSsaanera, ANNERTUSSUSEQ SIULITTUULLU

2.1 Angallannerup aaqissuussaanera

Nerlerit Inaannut, taamaalillunilu Ittoqqortoormiinut ukiut ingerlanerini timmisartuussisarnermi ilaatigut illoqarfiit pingasut tikittarlugit Nuup, Kulusup Nerlerit Inaatalu kiisalu Reykjavikkip, Kulusup aamma Nerlerit Inaata akornanni timmisartuussisoqartarpoq.

Ukiut tallimaat avillugu kiffartuussinissamik nutaanik isumaqatigiissusiortoqarnera tunngavilugulu, Islandimi Akureyri aqqusaarlugu Reykjavikkip utimullu aqqutilerlugu, tassangaanniillu Kalaallit Nunaannut Kalaallit Nunaanniillu (Nuuk, Narsarsuaq Kulusullu) imaluunniit (Keflavik aqqusaarlugu) Københavnimut angalasoqarsinnaalersillugu, Nerlerit Inaata Ittoqqortoormiillu angallannikkut sullinneqarnissaat 2017-imi pilersinneqarpoq.

Nerlerit Inaata Akureyrillu akornanni, tassangaanniillu Reykjavikkip angallassineq, Akureyrimi aallaaveqartumit Norlandairimit isumagineqarpoq.

2.2 Suliassamat killiliussat nassuiaatillu

Ittoqqortoormiini nutaamik mittarfittaarpas, Air Greenlandip kiisalu Air Iceland Connectip timmisartuutigeriigaannik, 37-nik ilaasoqarsinnaallutik Dash 8-Q200-nik angallassisoqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Kisianni Dash 8-Q200 mittarfimmumut 650 meterinik takitigisumut missinnaangillat, atorneqassappatalu mittarfik asfaltigaalluni 799 meterinik takitiginngikkuni, asfaltigaanani 1199 meterinik takitigisariaqarluni.

Timmisartuut anginerusoq Dash 8 -Q400 72-inik ilaasoqarsinnaasoq, asfaltigaalluni mittarfimmumut 1.199 meterinik takitigisumut missinnaavoq, taamaakkaluatorli ilaasut aamma/imaluunniit assartukkat oqimaassusissaannut killeqarluni. Massakkut angallassineq, Ittoqqortoormiini unnuiffiusinnaasut eqqarsaatigalugit timmisartuut taanna angivallaartut isigineqarpoq.

Ullumikkut timmisartuussarnermi Dash 6 – Twin Otter imaluunniit oqimaassusigisinnaasaa killilerneqarnikuulluni qulingiluanik ilaasoqarsinnaasoq King Air B2000 atorneqarput kiisalu Nerlerit Inaata Ittoqqortoormiillu akornanni tallimanik ilaasoqarsinnaasumik qulimiguulimmik AS350-imik timmisartuussisoqartarluni.

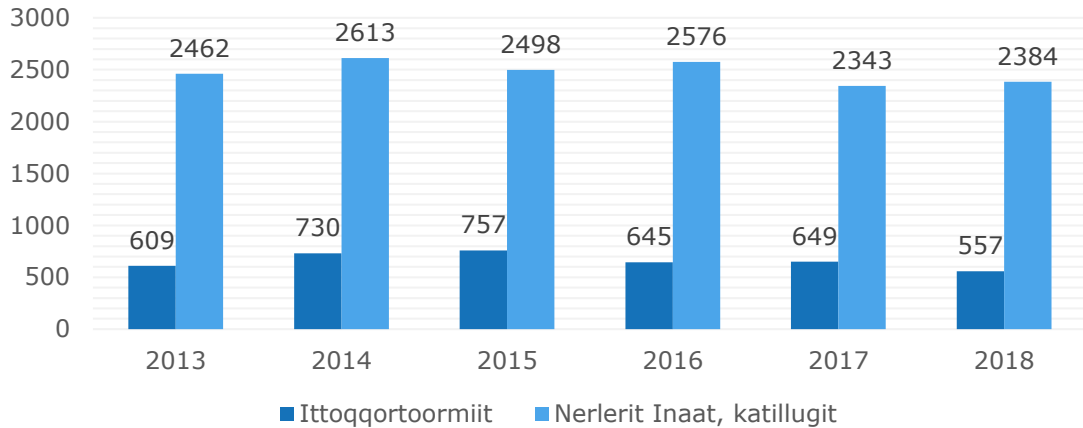
Mittarfiup takissusissaa, silissusissaa, qullilersorneqarnissaa atorulersorneqarnissaalu eqqarsaatigalugit mittarfimmik sanaartornissami, angissusissaatalu ilusissaatalu naleqqussarnissaa pillugit naliliinerit tamarmik, ICAO, Annex 14 kiisalu BL 3.2 naapertorlugit ingerlanneqarput.

2.3 Angallattut amerlassusaat

Ittoqqortoormiini Nerlerit Inaanniillu angalasartut ukiut tallimat kingulliit allaannguuteqarpallaarnikuunatik, Nerlerit Inaannit ukiumut angalasartut 2.300-2.600-it missaanniittarput, Ittoqqortoormiiniillu ukiumut angalasartut 600-750-it missaanniittarlutik.

Nerlerit Inaat akunnittarfiulluni Ittoqqortoormiinut Ittoqqortoormiiniillu angalallutik tikittut aallartullu kisinneqartarmata, Ittoqqortoormiinut sanilliullugu Nerlerit Inaanni ilaasartut

amerlanerujussuupput. Tassunga ilanngullugu Nunamut Allannngutsaaliugassatut immikkoortitamut Mestersvigimullu paasisassarsioriarlorlutik, ilisimatusariartorlutillu angalasunut Nerlerit Inaat mittarfittut atorneqarpoq.

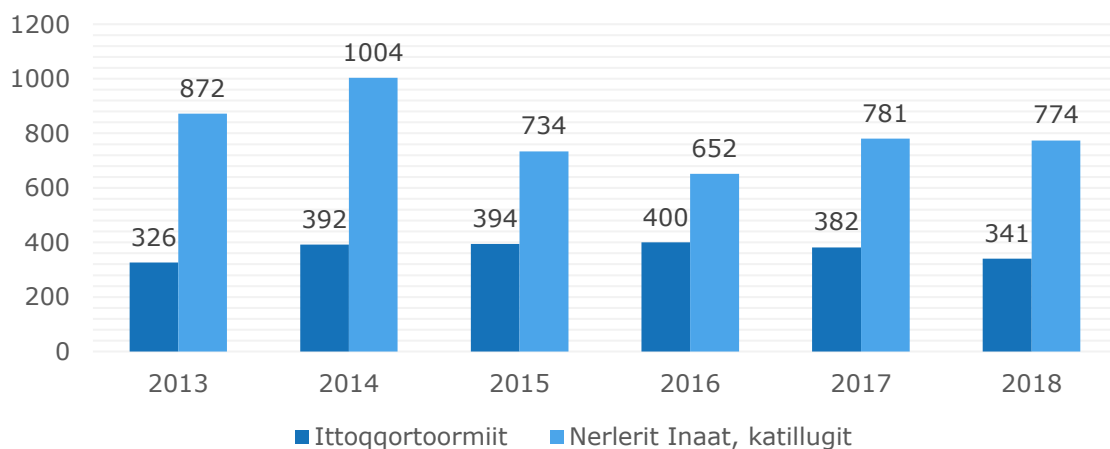
Takussutissiaq 1: Ittoqortoormiinit Nerlerit Inaanniillu 2013-imit 2017 tikillugu aallarsimasut

Aallerfik: MIT – Kalaallit Nunaanni mittarfinnit ilaasut aallartarnerillu naatsorsorneqarneri.

Ittoqortoormiinut timmisartuussisarnerni pisariaqartumik angalasut (pisortani atorfeqarnerminni atorfirminnut atatillugu angalasut), IIT (Ilaquttaminnut Ikinngutiminnullu Tikeraartut) kiisalu takornarissat amerlanngitsut timmisartuunneqartarput. Tassunga ilanngullugu ukiuunerani Ittoqortoormiini pingaaruteqarlorlutik nassiussat allakkallu assartorneqartarput.

2015-ip 2016-illu aasaanerani timmisartumik anginerusumik (Air Icelandimit Dash 8-200-mik) atuilernerq patsisaalluni, timmisartullu ilaasoqarsinnaassusaata atorluarneqarnerisigut, Nerlerit Inaanit timmisartut aallartartut 2014-mit 2018 tikillugu appariarnikuupput. Tamanna matumap ataani takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaavoq.

2016-imi aallartut 38 %-ii nunanut allanut, imaappoq Islandimut aallartuupput, aallartullu 62 %-ii qulimiguullit Ittoqortoormiinut aallartuunngikkunik, takornarissat ilisimatusartulluunniit arlaqanngitsut nunamut timmisartuunnerini aallartuullutik.

Takussutissiaq 2: Ittoqortoormiinit Nerlerit Inaanniillu 2013-imit 2018 tikillugu aallarnerit

Ittoqortoormiinit (qulimiguulimmik) timmisartuussisoqartillugu agguaqatigiissillugu aallartut marluinnaarsarmata, Nerlerit Inaanniillu aallartut (Ittoqortoormiinut qulimiguulinnut kiisalu Islandimut timmisartumik agguaqatigiissillugu) pingasuinnaasarmata, qulimiguulimmik timmisartumillu aallartartut, ilaasoqarsinnaassutsimillu atuilluarniarneq appasippoq.

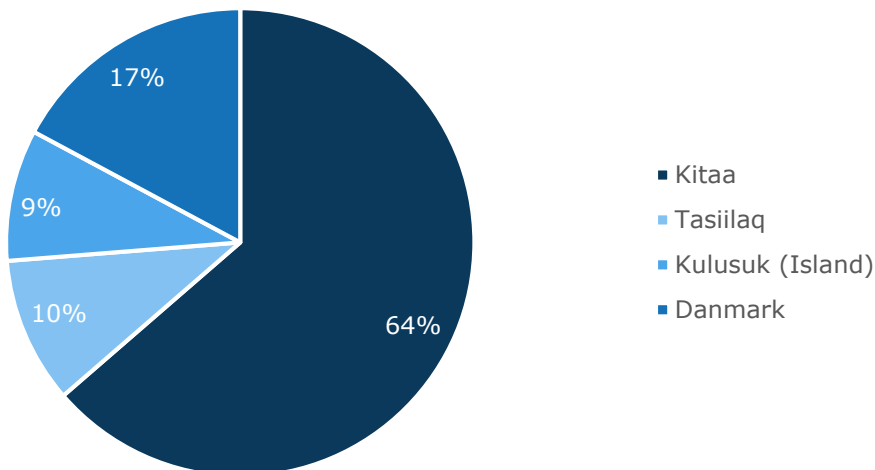
Iittoqqortoormiini nutaamik mittarfiliortoqaralarpat, Iittoqqortoormiini ullumikkut angalaneq assigalugu ilaasut 600-t missaanniittunik, aallartarnerillu 350-it missaanniittunik ikileriasapput. Iittoqqortoormiini mittarfittaalarpat, ilaasartut Nerlerit Inaannut akunnittarunnaassagaluarput.

Tamatuma kingunerisaanik angalasut angalanermi aningaasartuutigisartagaat appassapput, sivikinnerusumillu angalasalerlutik, kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutit appassapput, aammali Iittoqqortoormiinit Iittoqqortoormiiniillu angalatilluni Nerlerit Inaannut akunnittoqartarunnaarnissaa pillugu ilaasartut ikilinissaat, aallarnermilu akiliutaasartut apparnissaat patsisaalluni Mittarfeqarfiit isertittagaat annikillissallutik. Iittoqqortoormiini mittarfiliortoqaralarpat sulisunut aningaasartuutit annikinnerusussaammata, Nerlerit Inaannut sanilliullugu mittarfimmut nutaamut ingerlatsinermi aningaasartuutit appasinnerussapput, taamaalillunilu Nerlerit Inaanni ingerlatsinikkut massakkut angusat -8,5 mio. koruuniusut pitsanngoriassagaluarlutik. Tassunga ilanngullugu Iittoqqortoormiini qulimiguulimmut mittarfimmut aningaasartuutit Mittarfeqarfiit sipaarutigissagaluarpai. Tamanna immikkoortoq 6-imi ersarinnerusumik sammineqassaaq.

Assartuinnermi suliassat Namminersorlutik Oqartussat kiffartuussinissamik isumaqatigiissutaasigut akilerneqartartut ikilinerisigut, timmisartunik ingerlatsisup kaaviaartittakkani iluanaarutigisartakkanilu annaassavai.

Billetsinut massakkut akigititat aallaavigalugit, Iittoqqortoormiit Nerlerit Inaatalu akornanni qulimiguulimmik timmisartuussisarunnaarneq 1900 koruuninik akikinnerulissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tikeraartartut takornariartartullu eqqarsaatigalugit, angalasartunut isumalluarnartumik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattumik Iittoqqortoormiini nutaamik mittarfittaalarpat, angalanermi akigititat angalasunut malunnaataanerullutik ilaasartut 2 %-inik amerlissasut, ukiullu ammarnerani ukiumut 5 %-imik qaavatigut amerlissasut naatsorsuutigineqarpoq.

Iittoqqortoormiini Nerlerit Inaannilu tikittartut/aallartartut ersarissumik kisitsisaatigineqanngillat, ilimanarsinnaasutulli naatsorsuinnermi agguataarineq Takussutissiaq 3-mi takutinneqarpoq. Angalasut 2/3-iisa missaat (pingaartumik Nuummum) Kitaanukassapput, 19 %-it missaat Kulusummut Tasiilamullu ingerlaqqissapput, 17 %-iilu Danmarkiliassallutik. Ilimagisat taakku aallaavigalugit, angalasut amerlanerpaartaat massakkut Akureyri Rejkjavikkilu aqqusaarlugit angalasarput. Tikitassat, angalanerup sivissusaa akigititallu aallaavigalugit angallanneqarnissamik pisariaqartitsineq eqqarsaatigalugu, Kulusukkoorluni angalasoqartaruni pitsaanerussagaluarpoq. Kisianni angalanissap sivissusissaa isigigaanni timmisartoq anginerusoq soorlu Dash 8-200 atorneqartariaqassaaq, ilaasartulli tunngavigigaanni taamak angititigumik timmisartumik atuinissaaq imminnut akilersinnaarpiarnaviarani.

Iittoqortoormiini nutaamik mittarfilionissamut periarfissat pillugit allaatigisaq

Takussutissiaq 3: Nerlerit Inaanni angalasut tikitassaat

Aallerfik: Air Greenland

3. SANAARTORMUT TUNNGATILLUGU NALILIINERIT

3.1 Mittarfissap sumiinnissaa pillugu siusinnerusukkut misissueqqissaarnerit

Iittoqqortoormiini mittarfissaq pillugu nunap iluata sanaartorfissaqqissusianik, sumiiffiginnaasaanillu mississuinerpaaluit Islandimi siunnersortaalluni suliffeqarfiup Mannvitip 2017-2018-imi ingerlappai. Mannvitip misissuinermi paasisaat, nalunaarusiaanni Airport in Iittoqqortoormiit – Option Study, November 2017-imeersumi nassuiaatigineqarput. Mittarfimmut tunngatillugu suliniummi aningaasartuutissatut annerpaartaasussaammat, mittarfimmut aqqusinissaq nalunaarusiami ilaatigut nassuiaatigineqarpoq. Aningaasartuutissat malitsigisaanik naatsorsorneqarnerini, Mannvitip misissueqqissaarnera aallaavigineqarpoq.

Ilangullugu Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaanut 2011-meersumut¹ atatillugu, mittarfissap inissisimaffiginnaasaa nalilerneqarpoq. Misissueqqissaarneq taanna, malitsigisaanik misissueqqissaarnermi aamma aallaavigineqarpoq.

Takussutissiaq 4: Mittarfissap inissisimaffissaa, Indalip Amutsiviala Kangersivakkullu aqqusineqarsinnaaneq

Mittarfiup inissisimaffissaatut toqqarneqartoq Iittoqqortoormiit, Indalip Amutsiviala Kangersivatalu kujataani-kangisissuani "Store Sten"-imiippoq. Tamanna maninnersaqarneruvoq taamaalilluni timmisartut ajornanngitsumik mikkiartorsinnaatillugit, aallarsinnaatillugillu mittarfik inissinneqarsinnaasoq. Norlandairip ilisimatuunik, immikkullu takornarissanik angallassitilluni miffigisartagaanik, ullumikkut 400 meterinik takitigisumik "mittarfeqareerpoq".

¹ Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaannut, Namminersorlutik Oqartussat, Ineqarnermut, Attaveqatigiinnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik januaari 2011.

Takussutissiaq 5: Mittarfiliorfigineqarsinnaasoq

Tassanili mittarfiliortoqassappat, "Indalip Amutsiviala Kangersiva"-kkut sapsuatigut aqqusinniortoqanngikkuni, kangerluup kangiata isuani qaqqatigut aqqusinniortoqartariaqassaaq. Pingajuattut periarfissaq siornatigut eqqartorneqarnikuuvoq – tassalu Indalip Amutsiviala Kangersivakkoortumik silaannakkut ikaarut amoorutitalik. Kisianni teknikki ingerlatsinissarlut eqqarsaatigalugit taanna atorsinnaanngitsutut isigineqarpoq.

Teknikki pillugu allaatigisat misissueqqissaarnerillu, nalunaarusiami siusinnerusukkut eqqaasami "Airport in Ittoqqortoormiit – Option Study, November 2017"-imeersumi ersarinnerusumik nassuiaatigineqarput.

3.2 Mittarfik asfaltigaangitsoq, asfaltigaasorluunniit

Mittarfimmut asfaltigaanngitsumut aningaasaliissutissanut sanilliukkaanni, mittarfik 1.199 meterinik takitigisoq asfalterneqassappat 20 mio. koruuninik akisunerussasoq ilimagineqarpoq, 799 meterinillu takitigisoq asfalterneqassappat 15 mio. koruuninik akisunerussasoq ilimagineqarluni.

	Mittarfik 799 m	Mittarfik 1.199 m
Asfalterneqassappat qaavatigut aningaasaliissutissat	15.000.000	20.000.000
Mittarfiup asfaltigaasup ukiumut aserfallatsaalineqarnera	50.000	66.000
Mittarfiup asfaltigaanngitsup ukiumut aserfallatsaalineqarnera	230.000	306.000
Aningaasaleeqqinneq (mittarfiup asfaltigaanngitsup ukiut qulikkaarlugit qallerneqaqqinnera)	1.900.000	2.500.000

Tabel 1: Mittarfiup asfaltigaanngitsup, asfaltigaasullu nalilerneqarnissaanni nallersuussineq (Kr.)

Aallerfik: Mittarfeqarfiit

Aserfallatsaaliinissami aningaasartuutissat eqqarsaatigalugit, ukiuunerani mittarfiup qanoq aputaajarneqartarnissaa nalilersussallugu pingaaruteqarpoq. Mittarfik asfalterneqanngikkuni graderi atorlugu mittarfik aputaajarneqartariaqartassaaq, taamaassappallu mittarfik akulikitsumik manissarneqarlunilu ujaraaqqanik qallerneqartassalluni. Taamaalilluni mittarfimmut asfaltigaanngitsumut aserfallatsaaliinermi aningaasartutit annertunerusarput.

Air Greenlandip aamma erseqqissaatigaa, Dash 8-200 mittarfimmut 799 meterisut takitigisumut missinnaassappat, naammaginartumik unikkiartorsinnaanissaa, timmisartullu timitaa suluilu ujaraaqqanik eqqugaannginnissaat pillugu mittarfik asfaltigaasariaqartoq.

Ilassutigalugu oqaatigineqassaaq, siallertillugu isugutatsillugulu massakkut "mittarfiusup" qalliutaa aqilisartooq Mannvitip eqqaammagu. Asfatigaasumik mittarfiliortoqassappat tamassuma iliuuseqarfiginissaa, sanaartornissaaq pillugu missiliutini ilanngunneqarpoq.

4. ANINGAASAQARNEQ PILLUGU MISISSUEQQISSAARNERIT

Nerlerit Inaanni mittarfik Ittoqqortoormiinit nuunneqassappat aalajangiinissami naammaginatsumik tunngavissaqarnissaaq anguniarlugu, tulliuttuni immikkoortuni tallimani aningaasaqarneq pillugu misissueqqissaarnerit saqqummiunneqarput. Misissueqqissaarnerit taakku tallimat imaapput:

- Periarfissanut taakkununga tallimaasunut (tunngaviumik periarfissaaq kiisalu Ittoqqortoormiini periarfissat nutaat ilanngullugit) sanaartornissami aningaasaliinissat immikkoortoq 5-imi saqqummiunneqarput. Periarfissat taakku sisamat piviusunngortinneqassappata qanoq akeqassanersoq kiisalu piffissaliussaaq suna aallaavigalugu sanaartorneqarsinnaassanersut immikkoortumi allaatigineqarpoq.
- Ingerlatsinermit missingersuutit, imaappoq Ittoqqortoormiini mittarfimmik ingerlatsinermit isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut immikkoortoq 6-imi allaatigineqarput.
- Kiffartuussinissami isumaqatigiissutinut aningaasartuutit kinguneri immikkoortoq 7-imi allaatigineqarput.
- Sanaartornissamut ingerlatsinissamilu ukiumut ataatsimullu akiliisinnaassuseqarnissamut pisariaqartinneqartut nassuiaatigineqarlutik, immikkortoq 8-mi missingersuutitigit aningaasaqarnermik misissueqqissaarneruvoq. Ittoqqortoormiini mittarfimmik nutaamik ingerlatsinissaaq, imaluunniit periarfissatut Nerlerit Inaanni mittarfimmik ingerlatsiinarnissami naammattunik aningaasassaqaarnissaaq misissueqqissaarnerup taassuma qulakkiissavaa.
- Siuliani eqqaaneqarlutik aningaasaliinissat kiisalu ingerlatsinermit isertitat, ingerlatsinermilu aningaasartuutit ullutsinni nalinganut naatsorsorlugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerat immikkoortoq 9-mi misissoqqissaarneqarpoq. Piffissatigit, angalanermilu aningaasartuutit sipaarneqartut misissueqqissaarnermi matumani aamma ilanngunneqarput. Nerlerit inaanni massakkut mittarfiusumut, Ittoqqortoormiinit qulimiguulinnut mittarfiusumut sanilliullugu, Ittoqqortoormiini mittarfissamut suliniutip naliliiffigineqarnisaanut misissueqqissaarneq taanna tunngavissiivoq.

5. SANAARTORNISSAMI ANINGAASALIISSUTIT

Periarfissaaq 0-imi kiisalu periarfissani 1-mit 4-mut misissueqqissaarnerup nalaani Ittoqqortoormiini sanaartornissami aningaasaliinissat immikkoortortumi matumani nassuiaatigineqarput.

5.1 Periarfissaaq 0: Nerlerit Inaat akunnittarfittut ingerlaannarnissaa

Massakkut Nerlerit Inaat akunnittarfittut ingerlaannarluni angallannermit aqqissuussaaneq ullumikkutut ingerlaannassappat, ukiut qulit missaata iluini mittarfimmut assigiinngitsutigit aningaasaliisoqartariaqarpoq, soorluttaaq ingerlatsinermit atortussanik nutaanik pisisoqartariaqartoq. Tamatumani saniatigit Ittoqqortoormiit qulimiguulinnut mittarfittut suli

ingerlaannartussamat annikinnerusunik sanaartornermi aningaasaliisoqartariaqarpoq. Taamatut aningaasaliinissat MIT-imit naatsorsuutit naapertorlugit tulliuuttutut issapput:

	Aningaa (MDKK)	Sanaart ornerup aallartif fissaa (ukioq)	Naleeru titsineq (# ukiut)	Sanaart ornerup siviisusaa (# ukiut)
Katillugit	42,7	-	-	-
Mittarfik, mittarfimmut ingerlaarfik, saavani unittarfik, qalliutissat	2,5	2027	12	2
Mittarfik; qulliit HSP-t, pisariaqartitsilernermi sarfaliuut	6,0	2020	30	1
Pilersuinermi atortut; Innaallagiaq, imeq, kiassarnerlu	5,8	2019	20	3
Pilersuinermi atortut; orsussamat tankeqarfik	1,9	2023	30	1
CNS	2,0	2019	20	1
Illuutit, mittarfimmut atasut	8,7	2022	30	3
Iittoqqortoormiini qulimiguulimmut mittarfimmi illuutit	0,1	2020	30	30
Mittarfeqarfiit sulisuinut inissiat	2,9	2019	30	30
Ingerlatsinermi atortut	10,6	2019	20	10
Timmisartunut sullissinermi, orsiinissamilu atortut	2,2	2028	20	1

Tabel 2: Nerlerit Inaanni Iittoqqortoormiini sanaartornermi aningaasaliissutit – periarfissaq 0

Aallerfik: Mittarfeqarfiit aamma Rambøll

Periarfissat 1-4: Iittoqqortoormiini mittarfik nutaaq

Iittoqqortoormiini nutaamik mittarfiliornissami periarfissaq 1-mit 4-mut naatsorsuutigineqarpoq, Indalip Amutsiviala Kangersivakoorlugu aqqusinniornikkut "Store Sten"-imi nutaamik mittarfiliortoqassasoq. Mittarfik asfaltigaanani 650, 799 imaluunniit 1.199 meterinik takitigissaaq imaluunniit asfaltigaalluni 799 meterinik takitigissalluni. Mittarfik Dash 8-200-nik miffigineqarsinnaaqqullugu 23 meterinik silitsigissaaq.

Iittoqqortoormiini mittarfiliortoqareerpat, Nerlerit Inaanni mittarfik matuneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Illuutit attaveqaqatigiinnermullu tunngasut pigiinnarlugit mittarfik matuinneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaalluni matuneqarnera aningaasartuutaassanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq.

Takissusissaatut periarfissat ilanngullugit Iittoqqortoormiini nutaamik mittarfiliornissami sanaartornissami missingersuutit tulliuuttumi tabelimi takuneqarsinnaapput:

Sanaartornissami aningaasartuutit	S1: 650 m. Asfaltig aanngits oq	S2: 799 M. Asfaltig aanngits oq	S3: 799 m. asfaltig aq	S4: 1.199 m. Asfaltig aanngits oq
Entrepreneurit aningaasartuutissaat, katillugit	236	264	283	330
Nunami, qaqqamilu suliaqarnerit	15	20	20	50
Aqqusineq, biilnut inissiivik, sanaartorfigissaanerlu	90	90	90	90
Asfatigaanngitsup qalliusersornissaa, mittarfik, mittarfimmut ingerlaarfik, unittarfillu	5	10	25	15
Qaamanerani aallaavissat, mittarfimmilu qulliit	10	10	10	15

Tikittarfik/aallartarfik, garagealu	30	35	35	40
Atortussat	20	25	25	30
Aaqqissuussineq, ingerlatsineq, sullifiullu toersaannera	19	21	21	23
Naatsorsuutiginnngisamik aningaasartuutissanut	47	53	57	67
Sanatitsisut aningaasartuutissaat, katillugit	40	45	45	55
Katillugit	276	309	329	388

Table 3: Iittoqortoormiini sanaartornissami aningaasaliissutit – periarfissat 1-4 (2018-imi akigitat aallaavigalugit mio. kr.)

Aallerfik: Mannvit, Status report, 1901005-ITT-ARP-0001 kiisalu Rambøll

Sanaartornissami aningaasaliissutit siuliani saqqummiunneqartut Manvitip siornatigut nalunaarusiaat aallaavigalugit suliarineqarput, kingornalu Paamiuni mittarfimmut atatillugu sanaartornermi naatsorsuutitut naammassineqareersunut naligiissaarneqarlutik. Entreprenørp aningaasartuutissaannut tapertaliullugu sanatitsisup tamakkiisumik aningaasartuutissai missiliorniarlugit, Paamiunut tunngatillugu sanaartornissami naatsorsuutit aallaavigineqarput. Sanaartornissami missiliutini aningaasartuutissat ataasiakkaat quppernermi tullermi naatsumik nassuiaatigineqarput.

Takussutissiaq 6: Aqquinniaasinnaasut

Aqqusineq, biilnut inissiivik, sanaartorfigissaanerlu

Siornatigut oqaatigineqareersutut qaqqatigut kiisalu Indalip Amutsiviala Kangersivakkut sapusiatigut aqqusinniaasinnaasut Rambøll-ip naliliiffiginikuuai. Sanaartorneq, malitsigisaanillu ingerlatsinissaq aserfallatsaaliinissarlu eqqarsaatigalugit, Indalip Amutsiviala Kangersivakkut sapusiorluni aqqusinniortoqaruni pitsaanerpaassasoq nalilerneqarpoq. Periarfissat taakku marluk takussutissiami tulluuttumi takutinneqarput.

Aqqusinniassamut sapsusiassamullu sanaartornissami tamakkiisumik aningaasaliissutissat 90 mio. koruuninut nalilerneqarput. Taamaakkaluartorli oqaatigineqassaaq, sanaartornissami missingersuutit pingaaruteqarlutik nalorninartunik ilaqarmata, taamaattumillu tulliuuttumi immikkoortoq 9.6-imi naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissaani, sanaartornissaq plus / minus 20 %-imik nalilerneqarluni.

Mittarfissamut, mittarfimmut ingerlaarfissamut, unittarfissamullu nunami qaqqamilu suliaqarnerit
Qaartiterinissamut nunniornissamullu atugassat Mannvitip nalunaarusiai naapertorlugit missiliorneqarput. Tullertut suliaasat ataasiakkaat qanoq naleqassanersut nalilerneqarpoq. Suliaasat ataasiakkaat nalilerneqarnerini, nunami qaqqamilu suliaqarnissami suliaasap naammassineqarnissaanut pisariaqarlutik suliaasanut allanut aningaasartuutissat tamakkerlugit aamma naatsorsorneqarput.

Tamatuma saniatigut sumiiffimmi innaallagissamik pilersuisussamik pilersitsisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Imeq, imerlu mingunniq tankimut aamma katersorneqartassapput, imermillu pilersuinissami tankimit aamma pilersuisoqassalluni. Tankbilinik imaarneqarlutillu immerneqartassapput.

Mittarfissamut, mittarfimmut ingerlaarfissamut, unittarfissamullu qallersuineq
Mittarfimmi, mittarfimmut ingerlaarfissami, unittarfissamilu qalliuutissat nammassinnaallutik manngertut atorineqassaput, ujaraaqanillu qalliuserneqarlutik. Mittarfimmut 799 meterimik sanaartornissami, mittarfiup 799 meterinik takitigisumik asfalterneqarnissaa (plus 30 mio. koruunit) ilanngullugu naatsorsorneqarput.

Qaamanerani aallaavissat, mittarfimmilu qulliit
Mittarfimmi kiisalu mittarfimmut ingerlaarfimmi unittarfiullu eqqaa qullilersorneqassaaq. Tamatuma saniatigut isuata aappaani mikkiartorfik qullilersorneqassaaq. Qaamanerani immikkut aqqutissiuussisussanik ikkussuisoqassanngilaq, uanilu mittarfik mittarfimmullu ingerlaarfik qaamanerani aqqutissiuussisutut atorineqartassallutik.

Mikkiartornermi ikiuutit takussaasut (PAPI)
Mittarfiup isuini mikkiartornermi ikiuutinik takussaasunik (PAPI) ataatsinik, anorisiummik (vindpose) qaammaqutilimmik, tikittarfiullu/aallartarfiullu qaavani qullersuarmik ikkussisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Mikkiartornermi aallaavissanut qullernut aningaasartuutissat ilanngullugit naatsorsorneqanngillat.

Taarnnerani mikkiartornermi atugassarititaasut pitsaanerutikkumallugit, Kalaallit Nunaanni mittarfiit ilaat mikkiartornermi aallaavissanik qulleqarput. Mikkiartornermi aallaavissanik qullilersuisoqarnissaanut aningaasaliisoqassappat imminut akilersinnaanersoq paasiumallugu, ersarinnerusumik misissueqqissaartoqartariaqassaaq.

Tikittarfik/aallartarfik, garage-alu

Timmisartut sullinnissaanni pisariaqarnerpaanik atugassaqartitsilluni, imaappoq mittarfik 1199 meterinik takitigaluni timmisartunit Dash 8-200-nit miffigineqarsinnaalluni aallartussanut 40-mut, tikittunullu 40-nut inissaqartitsilluni tikittarfik/aallartarfik sanaartorneqassaaq.

Taassuma saniatigut aputaajaatinut, mittarfimmik ingerlatsinermi aserfallatsaaliinermilu atortunut kiisalu sullissinermi biilissanut inissaqartitsisumik sannaviutigisumik garage-aliortoqassaaq. Illuummi aamma sannaviliortoqassaaq.

Atortussat

Aputaajaanissamut atortussanik pisinissaq kiisalu qalliuutiterinissamut aserfallatsaaliinissamullu atortussat ilanngullugit naatsorsorneqarput. Aningaasaliinissat taakku saniatigut angalasut

nassataannik assartuutissat, teknikkikkut atortussat assigiinngitsut, timmisartunut innaallagissamik pilersuutissat kiisalu orsussaasivissat, orsiinermilu atortussat ilaapput. Tamatuma saniatigut attaveqaqatigiinnissami atortussat internetsi oqarasuaatillu pisariaqartinneqassapput.

Aaqqissuussineq, ingerlatsineq, sulliffiullu torersaannera

Pilersitsinissamat, ingerlatsinissamat, sulliviullu torersaannissaanut 11 %-it immikkoortinneqassapput.

Naatsorsuutiginnisamik aningaasartuutissat

Naatsorsuutiginnisamik aningaasartuutissaanut 25 %-it immikkoortinneqassapput.

Sanatitsisut aningaasartuutissaat

Paamiuni Mittarfimmut atatillugu misilittakkat aallaavigalugit sanatitsisut aningaasartuutissaat naatsorsorneqarput.

Asfaltip qallitissaanut aningaasaliissutit

Mittarfik, mittarfimmut ingerlaarfik unittarfillu asfalterneqassasut naatsorsuutini ilanngullugu naatsorsorneqarpoq.

Asfaltip qalliusorsorneqarnissaanut aningaasartuutissat saniatigut, asfaltip issimit ajoqusersimasut iluarsaannissaanut aningaasartuutissat ilanngullugit aamma naliliiffigineqarput.

6. INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT

6.1 Ingerlatsinermi missingersuutitut tunngavissat

Ullumikkut mittarfeqarneq ingerlatiinnarlugu tunngaviumik periarfissami kiisalu timmisartunut mittarfik Nerlerit Inaannit Ittoqqortoormiini Store Stenimut nuunneqarluni periarfissani sisamanit, Ittoqqortoormiini Nerlerit Inaannilu ingerlatsinissami missingersuutissatut naatsorsuutigineqartut immikkoortumi matumani nassuaatigineqarput.

Tunngaviumik periarfissami, malitsigisaanillu periarfissani nutaani taakkunani sisamaasuni naatsorsuutigisamik ingerlatsinermi isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartunut, mittarfeqarfiit 2018-imi naatsorsuutai aallaavigineqarput. Ittoqqortoormiini mittarfissami ingerlatsinissami missingersuutissat naatsorsornerini, massakkut Nerlerit Inaanni Qaanaamilu ingerlatsinermi missingersuutit aallaavigineqarput, massakkulli Nerlerit Inaanni massakkut mittarfiusumut sanilliullugu mittarfittaassami timmisartuussinissaanut ikinnerusussanut naleqqussarneqarlutik. Ittoqqortoormiinit Ittoqqortoormiiniillu angalanermi akunnittoqartarunnaarnissaa uani patsisaavoq. Mittarfittaamit Islandimut kisimi timmisartuussisoqartassaaq, siunissamili Ittoqqortoormiini timmisartuussisarnermi kiffartuussinissamik isumaqatigiissutissaq apeqqutaalluni, kingusinnerusukku Kulusummut Nuummulluunniit aamma timmisartuussisoqartassalluni. Matumani aamma ilisimatusarnernut atatillugu timmisartut attartukkat, pisariaqartitsinerlu naapertorlugu timmisartuussinissat ilanngullugit.

Mittarfissamat periarfissani unnuisarfimmik ingerlatsineq ilaatinneqanngilaq. Inuinnarni imaluunniit Ittoqqortoormiini tikeraanut unnuisarfinni inissiisoqartarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut mittarfimmi sulisut ikilisinneqarsinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq, ullumikkummi Nerlerit Inaanni sulisut tikisitat 1,5:1-t sulisorineqarput, imaappoq mittarfiup avinngarusimanera patsisaalluni atorfimmi ataatsimi 1,5-t sulisorineqartut. Periarfissani nutaani

Iittoqqortoormiini mittarfittaarnermi sulisut illoqarfimmi najugaqarsinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq, soorluttaaq mittarfimmi unnuisarfimmi sulisoqassanngitsaq naatsorsuutigineqartoq.

Iittoqqortoormiini mittarfittaartoqassappat aqqissuussaaniikkut, angallattussatigullu Qaanaamut nallersuunneqarsinnaassammat, aningaasartuutissanut assigiinngitsunut Qaanaami kisitsisit pingaarnerit aallaavigineqarput.

90 mio. koruunit nalinganut nutaamik aqqusinniornissaq aningaasaliinissami missingersuutitut ilaatinneqarpoq. Malitsigisaanik aqqusinermik aserfallatsaaliinissaq ingerlatsinissarlukommunimit isumagineqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattumik aqqusinermik aserfallatsaaliinissami ingerlatsinissamilu aningaasartuutissat, mittarfimmik ingerlatsinissami missingersuutini ilaatinneqanngillat.

Naatsorsuutigisat ilanngullugit periarfissani 1-mit 4-mut ingerlatsinissami missingersuutissat, tulliuuttumi Tabel 5-imi takutinneqarput. Mittarfeqarfiit misilittagaannut missingersuutit naligiissaarneqarput.

Periarfissani tamani 2018-imit siunissami naatsorsuutigisamik ineriartortitseqqinnissami, ilaasussat amerlassusissaat imaluunniit mittarfissap takissusissaa illuutissallu pisariaqartinneqartut ilanngullugit apeqqutaassasoq nalilerneqarpoq. Ilaasussat mittarfissalluunniit takissusissaa aningaasartuutissanut apeqqutaassanersut pillugit naliliiniarnermi, Rambøll-ip naliliinera aallaavigineqarpoq.

Aningaasartuutissaq Tabel 4-mi takutinneqarput, mittarfiullu nutaap 2025-mi ammarnanit uuttuut suna siuariartornermut pitsaanerpaamik nassuiaataanersoq kiisalu misissueqqissaarfiup nalaani ukiumut ataatsimut aningaasartuutissani tamani allassimalluni. Suliat amerlinissaannut tunniussinnaasat naammassangatinneqarmata, aningaasartuutissat ilaat qaffariassanngitsut naatsorsuutigineqarpoq. Taakku ineriartornerup agguataarneri 0,0 procentimik allassimapput.

Isertitat/ aningaasartuutit	Aalajangiisuusut	Ukiumut qaffariaat
Isertitat		
Mittarfimmi akitsuutit	Ilaasut	2,0 pct.
Tunisineq, orsussaq	Ilaasut	2,0 pct.
Tunisineq, tamalaat	Ilaasut	2,0 pct.
Tusineq, unnuisarfimmi pisiniarfik	Ilaasut	2,0 pct.
Attartortitsineri isertitat	Ilaasut	2,0 pct.
Ingerlatsineri isertitat allat	Ilaasut	2,0 pct.
Aningaasartuutit		
Nioqqutissanut atuineq	Ilaasut	2,0 pct.
Ingerlatsineri aningaasartuutit	Mittarfik/ Ilaasut	2,0 pct.
Allaffissorineq	Ilaasut	0,0 pct.
Ilinniarititaanermut aningaasartuutit	Ilaasut	2,0 pct.
Allat sullissinerinut	Ilaasut	0,0 pct.
Iluarsartuussinerit aserfallatsaaliinerillu	Mittarfik/ Ilaasut	0,0 pct.
Pisinerit	Ilaasut	2,0 pct.
Atorfimmut atatillugu angalanerit	Ilaasut	2,0 pct.

Sulisunut aningaasartuutit	Ilaasut	2,0 pct.
Aningaasaliineq	Ilaasut	0,0 pct.
Aningaasartuutit allat	Ilaasut	0,0 pct.

Tabel 4: Mittarfeqarfiit naatsorsuutaanni aningaasartuutit aallaavigalugit isertitassat aningaasartuutissatullu ilimagineqartut

6.2 Periarfissaq 0: Nerlerit Inaanni Ittoqqortoormiinilu ullumikkutut ingerlatsineq attatiinnarlugu

Massakkut mittarfiup aqqissuussaanera attatiinnarneqassappat, Nerlerit Inaanni Ittoqqortoormiinilu ingerlatsinermit aningaasartuutissat periarfissaq 0-mi nassuiaatigineqarput. Ingerlatsinermit aningaasartuutissat naatsorsorsinnaaqullugit, Mittarfeqarfiit 2018-imi naatsorsuutai aallaavigineqarput. Ilaasut apeqqutaatillugit naatsorsuutit eqqarsaatigalugit missingersuutit, inuiaqatigiillu aningaasaqarnerinut tunngatillugu misissueqqissaarnerit, Tabel 4-mi nassuiaatigineqartut ukiumut 2 %-imik siumut iluarsissutigineqarput.

6.3 Periarfissat 1-4: Ittoqqortoormiini mittarfimmik ingerlatsineq, Nerlerit Inaannillu matusineq

Mittarfeqarfiit 2018-imi ingerlatsinermit naatsorsuutaat tunngavigalugit, Nerlerit Inaanni mittarfiup angissusaa piginnaasailu aallaavigalugit, mittarfiulli takissusissaa 650 meterinngorlugu, 799 meterinngorlugu 1.199 meterinngorlugulu, Ittoqqortoormiini mittarfissamat ingerlatsinissami missingersuutissat nalilersorneqarput. Nerlerit Inaata Ittoqqortoormiillu akornanni akunnittoqartarunnaarnissaa patsisaalluni, ilaasussat ikilingaatsiarnissaat isiginiarneqarpoq. Ilutigalugu Tabel 4-mi nassuiaatigineqartut ilaasut amerlassusii 2018-ip kingorna ukiumut 2 %-imik qaffariartinneqarput, soorluttaaq akunnittarunnaartoqarnissaa patsisaalluni angalanerup akikinnerulernissaanik naatsorsuuteqarnermit, mittarfiup ammarneranit ukioq siulleq 5 %-imik qaffariassanganneqartoq.

6.4 Periarfissani ingerlatsinissami missingersuutissat takussutissartaa

Siuliani naatsorsuutigineqartut kingunerisaannik, periarfissani taakkunani pingasuusuni 650 meterinik, 799 meterinik, 1.199 meterimillu mittarfeqarnermit 2018-imut ingerlatsinermit missingersuutit quppernermit tullermit takuneqarsinnaapput.

Mittarfiup takissusaa apeqqutaatillugu 2018-imi kisitsisit aallaavigalugit, periarissaq 0-milu ingerlatsinermit missingersuutit ukiumut -8,5 mio. koruuninik amigartooruteqarnissamat sanilliullugu, periarfissaq 1-imit 3-mut Ittoqqortoormiini -3,2 aamma -4,0 mio. koruunit akornanni amigartooruteqarnissaq naatsorsorneqarpoq. Takuuk qupperneq tullermit tabel 5.

	Periarfissaq 0		Periarfissaq 1	Periarfissaq 2	Periarfissaq 3	Periarfissaq 4
	Ullumikkutut	Ullumikkutut	650 m.	799 m.	799 m.	1.199 m.
			Asfaltigaanngitsoq	Asfaltigaanngitsoq	Asfaltigaq	Asfaltigaanngitsoq
	Nerlerit Inaat	Ittoqortoormiit	Ittoqortoormiit	Ittoqortoormiit	Ittoqortoormiit	Ittoqortoormiit
Ingerlatsinermi isertitat	6.112	108	4.438	4.438	4.938	4.938
Mittarfimmi akitsuutit ⁽¹⁾	3.413	108	2.900	2.900	3.400	3.400
Orsussamik tunisineq ⁽²⁾	1.381	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Tamalaanik tunisineq (sullissineq) ⁽³⁾	448	0	448	448	448	448
Unnuisarfimmi tunisineq ⁽⁴⁾	464	0	0	0	0	0
Isertitat allat, attartortitsineq ilanngullugu ⁽⁵⁾	406	0	90	90	90	90
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	-14.462	-16	-7.787	-7.939	-7.839	-8.347
Nioqutissanik atuineq (pingaartumik orsussa) ⁽⁶⁾	-932	0	-675	-675	-675	-675
Ingerlatsinermi aningaasartuutit ⁽⁷⁾	-1.016	-16	-660	-812	-712	-1.220
Nerisaqartitsineq ilanngullugu allaffissorineq ⁽⁸⁾	-1.280	0	134	134	134	134
Ilinniarnernut aningaasartuutit ⁽⁹⁾	-33	0	-15	-15	-15	-15
Sullissinerit ⁽¹⁰⁾	-333	0	-271	-271	-271	-271
Iluarsartuussinerit aserfallatsaaliinerlu ⁽¹¹⁾	-2.121	0	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
Pisinerit ⁽¹²⁾	-614	0	-500	-500	-500	-500
Atorfimmut atatillugu angalanerit ⁽¹³⁾	-1.049	0	-500	-500	-500	-500
Sulisut ⁽¹⁴⁾	-7.043	0	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Aningaasaliineq ⁽¹⁵⁾	-41	0	0	0	0	0
Ingerlatsinermi angusaq	-8.350	92	-3.349	-3.501	-2.901	-3.409

Tabel 5: Periarfissanut taakkununga sisamaasunut 2018-imi ingerlatsinermi missingersuutit (tusinde koruuninngorlugit)

Nassuaatit: (1) Qulimiguulimmik timmisartuussineri akunnittarunnaarnissaq patsisaalluni appartinneqarpoq. 2020-mi akigitat nutaat patsisaallutik, malitsigisaanik 5 %-imik iluarsiiiffineqarput. (2) Qulimiguulimmik timmisartuussineri akunnittarunnaarnissaq patsisaalluni, 1.000.000-inut nalileneqarpoq. (3) Nerlerit Inaat eqqarsaatigalugu allanngortinneqanngilaq. (4) Periarfissani 1-mit 4-mut unnuisarfimmi ingerlatsisoqassanngilaq. (5) Qaanaamisulli. (6) Qulimiguulimmik timmisartuussineri orsussamik tunisinerup apparnera patsisaalluni appartinneqarpoq. (7) Nerlerit Inaanni mittarfiup takissussaa, qalliuutaalu aallaavigalugit nalileneqarpoq. (8) Qaanaamisut nalileneqarpoq, sulisunut nerisaqartitsisarneq atorunnaassaaq. (9) Sulisut affaanngornissaat, unnuisarfeqannginnissaalu patsisaalluni appartinneqarpoq. (10) Qaanaamisulli. (11) Atortussat pisariaqartinneqartut ikilisinneqarlutik Nerlerit Inaanisut. (12) Atortussanik nutaanik pisariaqartitsineq appartinneqarluni Nerlerit Inaanisut. (13) Qaanaamisut, uanilu sulisut affaanngortinneqarnissaat eqqarsaatigalugu. (14) Qaanaamisut, unnuisarfeqassanngilaq, ammasarneralu sivikillisillugu. (15) Periarfissani 1, 2 3-milu aningaasaliinissaq ilanngullugit naatsorsorneqanngilaq.

7. KIFFARTUUSSINERMI ISUMAQATIGIISSUTIT

7.1 Kiffartuussinermi isumaqatigiissutit massakkut atuuttut

Ittoqqortoormiini kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinut ullumikkut (2019) 10,3 mio. koruunit atorneqartarput, taakkunanngalu 8,5 mio. koruunit Ittoqqortoormiit Nerlerit Inaatalu akornanni qulimiguulimmik timmisartuussinernut tapiissutaallutik. Periarfissani 1-mit 4-p tungaanut nassuiaatigineqartutut, mittarfiit nutaamik aaqqissuuteqqinneqarnerisigut tamanna aningaasartuutigineqartarunnaassaaq. Islandimut timmisartuussisarnermi tapiissutit 1,8 mio. koruuniupput.

Isumaqatigiissutit massakkut atuuttut atorunnaarpata, tapiissutit eqqaaneqartut taakku 2022-p kingorna atuutissanersut ilisimaneqanngilaq. Ittoqqortoormiini mittarfissaq sanaartorneqassappat, qulimiguulimmik akunnittarnernut aningaasartuutit atorunnaassapput.

Nerlerit Inaata atorunnaarnissaata kingunerisaanik, tulliuuttumi tapiissutissat malitsigisaanik missingersuutitigut, inuiaqatigiillu aningaasaqarnerisa misissueqqissaarnerini ilaatinneqarput.

	Periarfissaq 0 ullumikkut	Periarfissat 1-4
Kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutit	10,3	1,8

Tabel 6: Kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutit nallersuunneqarnerat (mio. kr.)

8. MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ

8.1 Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnek pillugu

Mittarfissaq 2025-mi atulernissaa naatsorsuutigalugu, periarfissani taakkunani tallimaasuni missingersuutitigut aningaasaqarneq immikkoortumi matumani saqqummiunneqarpoq. Imaappoq, misissueqqissaarnerup nalaani sanaartornissamat kiisalu ingerlatsinissamat aserfallatsaaliinissamullu aningaasartuutissat, isertitassallu periarfissani tamani nassuiaatigineqarput.

Taamaalilluni sanaartornissami aningaasartuutissat kiisalu periarfissani tallimaasuni tamani Mittarfeqarfiit ingerlatsinermi angusassaasa kingunerisaanik, Kalaallit Nunaanni Nunap Karsiani akiliisinnaassutsimut ataavartumik sunniutissai misissueqqissaarnerup taassuma takutippaa. Sanaartornissami aningaasaliinissanut, ingerlatsinermilu negativimik angusassanut erniaasinnaasunut tunngatillugu, ernianut aningaasartuutissat isiginiarneqanngillat.

Naatsorsuutigisat nalunaarusiami siuliani nassuiaatigineqartuni, sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu isertitassat aningaasartuutissallu kiisalu kiffartuussinissami isumaqatigiissutinut aningaasartuutissat naatsorsornerini aallaavigineqarput.

8.2 Tunngavigineqartut

“Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuineramik suliaqarnermut ilitsersuut” Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermet Naalakkersuisoqarfiup 2014-mi saqqummersitaani tunngavissatut nassuiaatigineqartut malillugit misissueqqissaarneq ingerlanneqarpoq.

Periarfissatut misissuiffigineqartuni tamani, missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi nalinginnaasumik tunngavissat arlaqartut malinneqarput. Nalinginnaasumik tunngavissat Tabel 7-imi takuneqarsinnaapput.

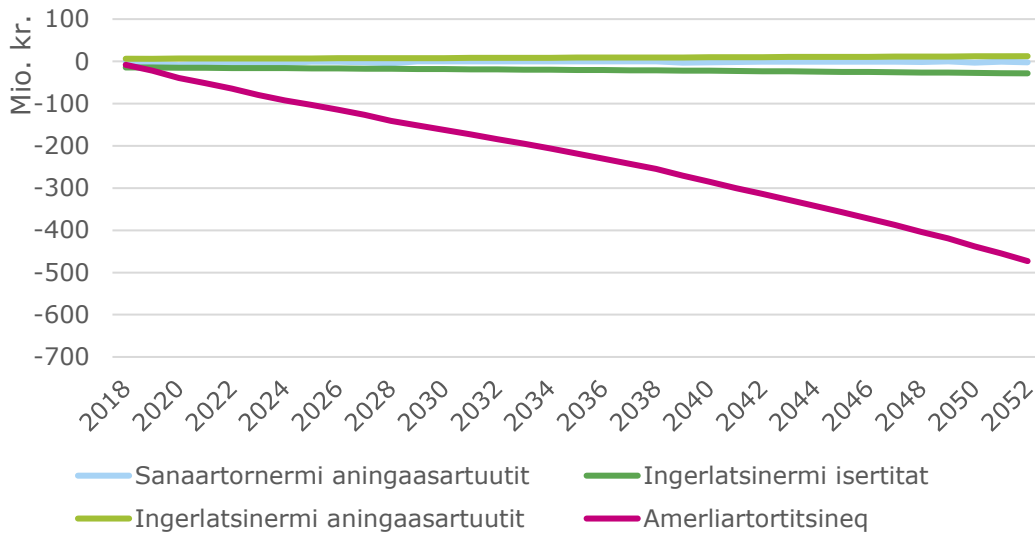
Tunngavigineqartoq	
Akigititassaq	2018-imi akit aalajangersiamsut
Piffissaq misissueqqissaarfiusoq	2018-2052
Piffissaq ingerlatsiviusoq	2025-2052
Piffissaq sanaartorfiusoq	2021-2024
Ukiumut ilaasut amerlinerat	2 pct.

Tabel 7: Nalinginnaasumik tunngavigineqartut

8.3 Periarfissaq 0: Mittarfiup aqqissuussaamera attatiinnarneqarluni

Periarfissaq 0-mut tunngatillugu massakkut mittarfiusoq attatiinnarneqarluni, misissueqqissaarfiusumi tamarmi ataavartumik sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermi aningaasartuutissat isertitassallu tulluuttumi takussutissiami takunneqarput. Tamatuma saniatigut misissueqqissaarnerup nalaani Kalaallit Nunaata karsianut sunniutissat takutinneqarput.

Ataatsimut isigalugu Ittoqqortoormiini Nerlerit Inaannilu killilimmik sanaartornissami aningaasartuuteqartoqassasoq takussutissami tulluuttumi takuneqarsinnaavoq, kisiannili mittarfimmi qulimiguulinnullu mittarfimmi ingerlatsinermi angusat negativiummata, annikitsuinnarmik sanaartortitsinissami aningaasaliissutissat ingerlatsinikkut matussuserneqarnissaannut periarfissaqanngilaq. Isertitassat aningaasartuutissallu ataatsimut misissueqqissaarneri tamarmik negativuupput, misissueqqissaarnerullu naammassinerani ingerlatsinermi ataatsimut angusat -473 mio. koruuniussallutik.

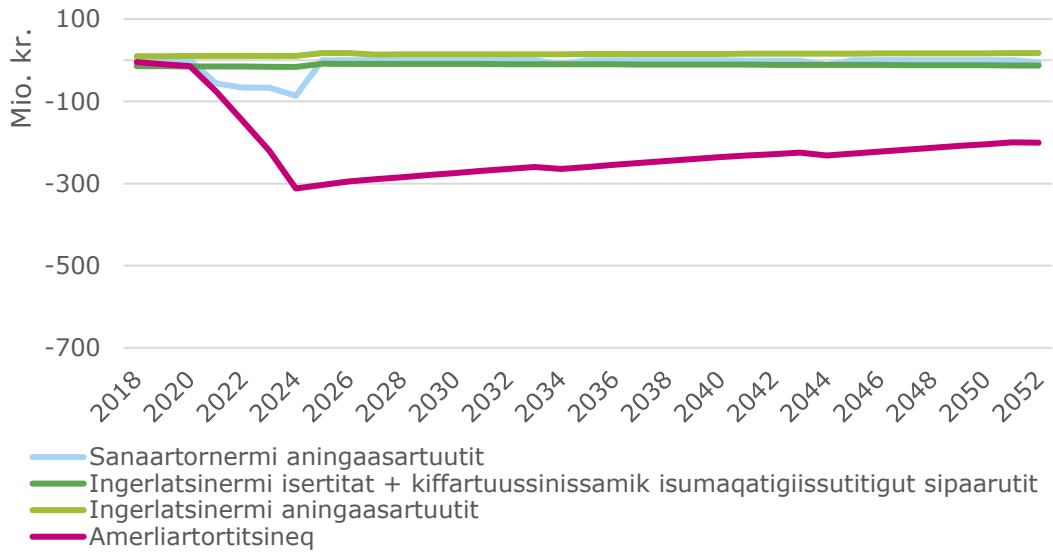

Takussutissaq 7: Periarfissaq 0-imi sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermi aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu ataatsimut angusat

8.4 Periarfissat 1 - 4: Ittoqqortoormiit mittarfiullu akornanni aqqusineqarluni mittarfimmut aqqissuussineq nutaaq,

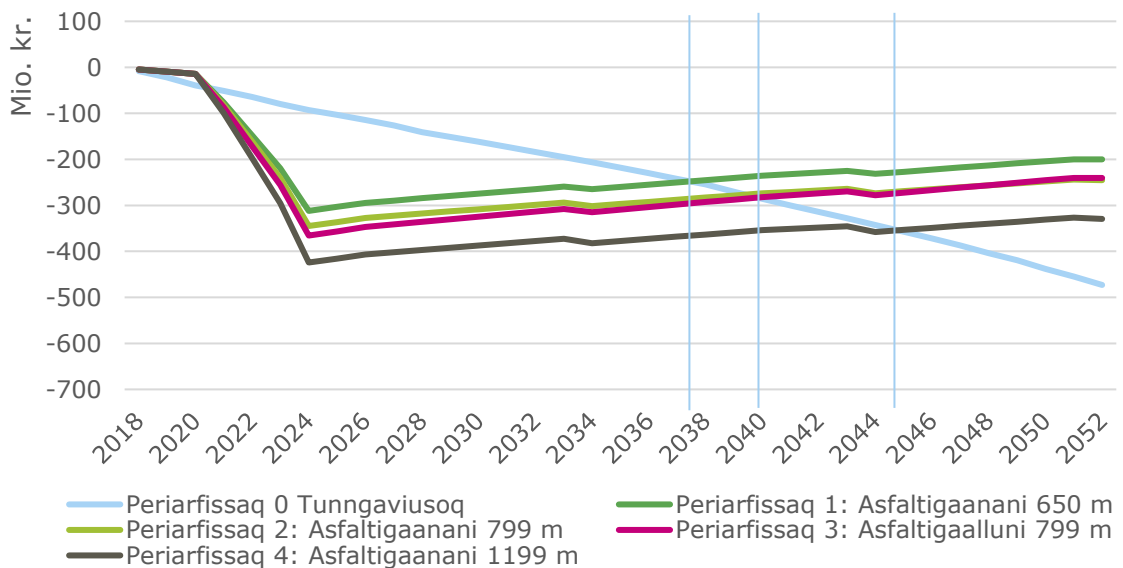
Ittoqqortoormiinit (Store Stenimut) toqqaannartumik timmisartuussisisoqartalerluni mittarfimmut aqqissuussineq nutaanngorlugu 650 meterimik mittarfeqarluni, periarfissaq 1-p misissoqqissaarnerani tamani ataavartumik sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermi aningaasartuutissat isertitassallu kiisalu kiffartuussinermi isumaqatigiissutitigut sipaarutissat tulluuttumi takussutissiami takuneqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut mittarfimmik nutaamik aqqissuussinerup atuutsilersinneqarnerani ataatsimut sunniuteqassasoq, misissueqqissaarnerup nalaani takuneqarsinnaavoq.

Periarfissami matumami 650 meterimik mittarfeqarnermi, misissueqqissaarnerup ingerlannerani Kalaallit Nunaata karsianut negativimik sunniuteqassasoq Takussutissiaq 8-mi takuneqarsinnaavoq. Matumani misissueqqissaarnerup aallartinnerani sanaartornissami aningaasartuutissat, ukiunilu malitsigisaani ingerlatsinermi angusat, misissueqqissaarnerup ingerlanerani pitsaasumik akiliisinnaassuseqarnissamat pitsaasumik sunniuteqarnissaannut naammanginnerinik patsiseqarpoq. Taamaakkaluartoq sanaartornerup kingorna ingerlatsinermi ataatsimut angusani qaffariaateqartoq takuneqarsinnaavoq. Misissueqqissaarnerup naammassinerani 200 mio. koruunit missaannik ingerlatsinermi ataatsimut amigaartooruteqassaaq. Nerlerit Inaanni mittarfik pigiinnarlugu periarfissaq 0-imi naatsorsuutigisamat sanilliullugu taanna appaasinneruvoq.

Takussutissiaq 8: Periarfissaq 1-imi 650 meterimik asfaltigaanngitsumik mittarfeqarluni sanaartornissami aningaasartuutissat, ingerlatsinermilu isertitassat aningaasartuutissallu, ingerlatsinermilu ataatsimut angusassat kiisalu kiffartuussinermi isumaqatigiissutit

799 meterimik kiisalu 1199 meterimik mittarfiliornermi taamatulli angusaqarfiusaaq, taamaakkaluartorli misissueqqissaarnerup naammassinerani mittarfimmumut 799 meterimut ataatsimut akiliisinnaassuseq 241 mio. koruuninik, mittarfimmullu 1199 meterimut 245 mio. koruuninik, ukiumilu naammassinniffiusumi 329 mio. koruuninik akiliisinnaassutsimut negativimik sunniuteqassalluni. Matumap ataani takussutissiaq 9-mi aamma takuneqarsinnaavoq, periarfissaq 0-imit sanilliullugu periarfissani 1-imit 4-mi misissueqqissaarnerup naammassinerani ingerlatsinermi ataatsimut angusassaq pitsaanerusoq. Imaappoq, akiliisinnaassuseq eqqarsaatigiiaanni, massakkut Nerlerit Inaata Ittoqqortoormiillu akornanni akunnilluni angalasarneq ingerlatiinnarnagu, Ittoqqortoormiini nutaamik mittarfiliortoqaruni pitsaanerussasoq.

Takussutissiaq 9: Sanaartornermi ukiumut aningaasartuutit, ingerlatsinermi ukiumut aningaasartuutit, ingerlatsinermilu ukiumut isertitat kiisalu kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit aallaavigalugit periarfissani taakkunani ingerlatsinermi ataatsimut missingersuutit

9. INUIAQATIGIIT ANINGAASAQARNERINIK MISISSUEQQISSAARNEQ

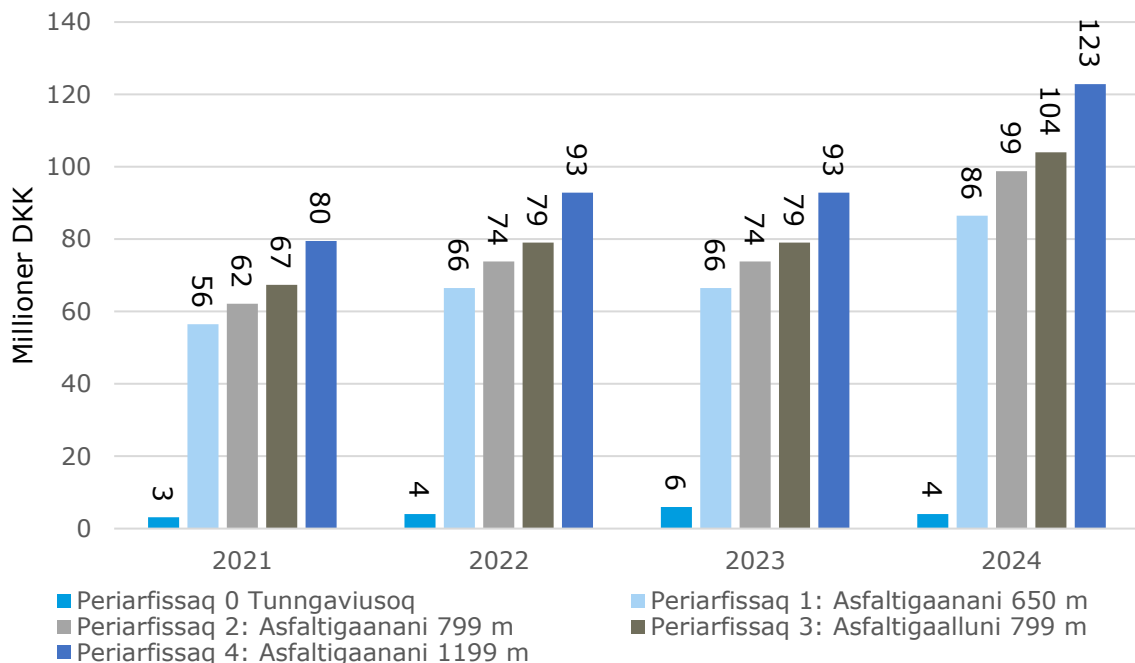
9.1 Inuiaqatigiit aningaasaqarnerinik misissueqqissaarnek pillugu

Periarfissani taakkunanani tallimani aningaasartuutissat isertitassallu ullutsinni nalinut (2018-p aallartinnerani) naatsorsorlugit missingersuutini aningaasaqarnerup misissueqqissaarnerani immikkoortoq 8-mi ilimagisanut, immikkoortoq una nangitsineruvoq. Misissueqqissaarnermi kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiuusaaq (diskonteringsrente) 4 %-iuvoq.

Ullutsinni nalingata qaffasinnerpaap, Iittoqortoormiini mittarfiliornissami periarfissat pitsaanerpaaq takutippaa. Aningaasaliissutit, ingerlatsinermi aningaasartuutit isertitallu kiisalu kiffartuussinermi isumaqatigiissutitigit sipaarutit ilaatinneqarlutik, inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut misissueqqissaarnek pineqarpoq. Taamaalilluni mittarfimmik ingerlatsinermi toqqaannartumik isertitat aningaasartuutillu saniatigit, angalanermi aningaasartuutitigit kiisalu Namminersorlutik Oqartussat kiffartuussinermi isumaqatigiissutinut aningaasartuutaasigit iluanaarutit inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut misissueqqissaarnermi ilaatinneqarput. Mittarfik nuunneqassappat, qulimiguulillu atorunnaarneqarluni timmisartoq atulerneqassappat, avatangiisinut sunniutaasinnaasut ilanngunneqanngillat.

9.2 Sanaartornermi aningaasartuutit

2021-mit 2024 tikillugu periarfissani tallimaasuni sanaartornissami aningaasartuutit qanoq agguataaqanersut Takussutissiaq 10-mi takutinneqarpoq. Sanaartornermi tamakkiisumik aningaasartuutit, immikkoortoq 5-imi takutinneqartutut sanaartornermi nutarterinermilu aningaasartuutinut naapertuupput.

Takussutissiaq 10: Ukiumut sanaartorfiusussamat periarfissamullu agguataarlugu sanaartornermi aningaasartuutit

Misissueqqissaarnermit suliassat sivikinnerutillugit, aningaasaliissuteqaqqittoqassaaq. Aningaasaleeqqaarnermut naapertuuttumik pitsaassutsit piginnaassutsillu pissarsiarisinnaaqqullugit, aningaasaliinernut aningaasartuutit 50 procentiinnaanik illuutitut atortulersuutinullu aningaasaleeqqittoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigit

naatsorsuutigineqarpoq, sanaartornissamut piffissarititaq assigalugu aningaasaleeqqittoqarsinnaassasoq.

Misissueqqissaarnerup ingerlaneranit sivisunerusumik atasussanut, piffissap naanerani naatsorsuutigisamik nalinga misissueqqissaarnermi ilanngunneqarpoq. Piusinnaassusiinik ilimagineqartut kiisalu piusinnaanerisa naleerutsinneri aallaavigalugit, sanaartornermi piffissap naanerani naatsorsuutigisamik nalinga nalilerneqarpoq.

Sanaartornermi aningaasartuutit agguataarneqarnerat, sanaartornissamilu nalinginnaasumik tunngavissat siuliani nassuiaatigineqartutut aallaavigineqarpata, sanaartornermi aningaasartuutit 2018-imi nalingat (ullutsinni nalinga) Tabel 8-mi takutinneqartutut issapput.

Sanaartornermi aningaasartuutit (Ullutsinni nalinga 2018, mio. kr.)	
Periarfissaq 0: Tunngaviusoq	-35
Periarfissaq 1: 650 meteri asfaltigaanngitsoq	-225
Periarfissaq 2: 799 meteri asfaltigaanngitsoq	-252
Periarfissaq 3: 799 meteri asfaltigaasoq	-269
Periarfissaq 4: 1.199 meteri asfaltigaanngitsoq	-320

Tabel 8: 2018-imi nalinga (ullutsinni nalinga) aallaavigalugu periarfissani tamani sanaartornermi aningaasartuutissat

9.3 Ingerlatsinermi angusat

Periarfissani taakkunanani sisamani 2018-imi isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut immikkoortoq 6-imi saqqummiunneqarlutik ilimagineqartunut, aningaasaliissutit misissoqqissaarnerini isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutit aallaaveqarput. 2018-imi isertitat aningaasartuutillu tunuliaqutaralugit, siunissami isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut inissinneqarput. Aningaasartuuteqarfissat tamarmik aalajangersimasumik aningaasartuutissatut imaluunniit assigiinngitsunik marlunnik aningaasartuutissatut nalilerneqarput.

Misissueqqissaarfigineqartup nalaani periarfissani misissuiffigineqarsimasuni ingerlatsinermi angusanit 2018-imi nalinga (ullutsinni nalinga) Tabel 9-mi takutinneqarpoq. Tabelimi takuneqarsinnaavoq, periarfissani tamani ingerlatsinermi angusanut ullutsinni nalinga negativiusoq, periarfissarli 0-i ingerlatsinermi amigartoornerpaavoq, periarfissarlu 3 ingerlatsinermi minnerpaamik amigartooruteqarfiusoq.

	Periarfissaq 0 1000 meteri asfaltigaanngit soq	Periarfissaq 1 650 meteri asfaltigaanngit soq	Periarfissaq 2 799 meteri asfaltigaanngit soq	Periarfiss aq 3 799 meteri asfaltigaq	Periarfissaq 4 1199 meteri asfaltigaanngit soq
Ingerlatsiner mi aningaasartu utit	-371	-229	-232	-230	-240
Ingerlatsiner mi isertiat	160	125	125	134	134
Katillugit	-212	-104	-107	-96	-105

Tabel 9: Isertitassat, ingerlatsinermilu aningaasartuutit ullutsinni nalingat mio. koruuninngorlugit

Aallerfik: Mittarfeqarfiinit naatsorsuutit, Rambøll-illu misissueqqissaarnera.

9.4 Angalanermi aningaasartuutininik sipaaruteqarneq

Ittoqqortoormiini mittarfiliortoqarpat, Ittoqqortoormiit Nerlerit Inaatalu akornanni ullutsinni akunnittarneq atorunnaassagaluarpoq.

Ittoqqortoormiit Nerlerit Inaatalu akornanni siumuinnaq qulimiguulimmut billetsit ullumikkut 950 koruuneqarpoq. Taamaalilluni minnerunngitsumik takornarissat eqqarsaatigalugit angallannerulernermik kinguneqarsinnaasumik kitaata sineriaanit, Islandimiillu angalasut siumut utimullu billetsimut annertuumik sipaaruteqartalissapput.

Ittoqqortoormiini mittarfissap nutaap 2025-mi ammarnerani ilaasut 1300-t missaat Ittoqqortoormiit Nerlerit Inaatalu akornanni qulimiguulimmik angalassassanngillat, aningaasanngorlugulu ukiumut 1,2 mio. koruunit missaat billetsinut toqqaannartumik sipaarutiginеqassallutik. Tamatumani ilaatigut Namminersorlutik Oqartussat billetsit akiligaat, ilaatigut inuinaat billetsit akiligaat, billetsillu takornarissat akiligaat. Namminersorlutik Oqartussat billetsit akilersimasaat pillugu paasissutissaqanngilaq, taamaakkaluartorli atorfillit angalanerinut, assersuutigalugu napparsimasut angalanerinut Namminersorlutik Oqartussat akilersimasaat annertussanganеqarpoq – immaqqa billetsit affaat.

Misissuinerup nalaani angalanermi aningaasartuutitigut sipaarutit naatsorsussagaanni, Tabel 10-mi takutinneqartutut ullutsinni nalinga aallaavigalugu iluanaarutitaqassaaq.

	Periarfissaq 0	Periarfissat 1-4
Angalanermi aningaasartuutit sipaarutiginеqartut	0	16
Atuisut iluanaarutaat, katillugit	0	16

Tabel 10: Ullutsinni nalinga aallaaviglaugu atuisut angalanermi sipaarutissaat mio. koruuninngorlugit)

Angalanermi sipaarutiginеqartunut tapertaliullugu, Ittoqqortoormiit Nerlerit Inaatalu akornanni akunnittarunnaarnissamat atatillugu angalaneq aamma sivikillissaaq. Tassungali sipaarutissaq annikippoq, misissueqqissaarnermilu matumani ilaatinneqarani, mittarfittaamiimmi biiliniq, umiatsiamik, qamuterallannik qimussinilluunniit illoqarfiliarnermi piffissamik aamma atuisoqartussaammat.

9.5 Inuiaqatigiit aningaasaqarnerini angusat

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa misissueqqissaarnerini angusat Tabel 11-mi takuneqarsinnaapput.

	Periarfissaq 0 Ullumikkut	Periarfissaq 1 650 asfaltigaanngit soq	Periarfissaq 2 799 asfaltigaanngit soq	Periarfissaq 3 799 asfaltigaq	Periarfissaq 4 1199 asfaltigaanngit soq
Sanaartornermi aningaasartuutit	-35	-225	-252	-269	-320
Ingerlatsinermi aningaasartuutit	-371	-229	-232	-230	-240
Isertitat	160	125	125	134	134
Kiffartuussinissami isumaqatigiissutit	-230	-88	-88	-88	-88

Angalanermi aningaasartuutit gut sipaarutit	-	16	16	16	16
Katillugit	-476	-401	-432	-437	-497
Periarfissaq 0-imut nikingassut	-	75	44	40	-21

Tabel 11: Periarfissani tamani ullutsinni nalinga mio. koruunngorlugu

Aallerfik: Mittarfeqarfiinit naatsorsuutit, Rambøll-illu misissueqqissaarnera.

Nerlerit Inaannut mittarluni massakkut periarfissaq ilanngullugu periarfissani tamani angusaq negativuussaaq. Angallannerit, taamaalilluni aningaasaliinissat annertussusissaat eqqarsaatigalugu Ittoqqortoormiini isertitassanut tunngavissaq annikippallaarluni.

Massakkut Nerlerit Inaanni mittarfimmut sanillukkaanni, Ittoqqortoormiini 650 meterinik imaluunniit 799 meterinik asfaltigaanngitsumik asfaltigaasumilluunniit mittarfittaarneq pitsaasumik angusaqarfiussaaq. Suliassat eqqarsaatigalugit Dash 8-200-t missinnaanngorlugit, mittarfik 799 meteriulluni asfaltigaasoq toqqarneqartariaqarpoq. Timmisartut taakku Ittoqqortoormiini mittarfittaamit Nuummut, Kulusummut, Reykjavikkimut Akureyrimullu angalasinnaassapput.

Taamaalilluni inuiaqatigiit aningaasaqarnerat isigalugu misissueqqissaarnermi ilimagisat aallaavigalugit nutaamik aningaasaliissuteqarneq inuiaqatigiit aningaasaqarnerini angusamut massakkut negativusumut pitsaasumik sunniuteqassaaq, kiffartuussinissami isumaqatigiissutinut akiliutigineqartartunut appartitsissaaq, atuisut akiliisarnerat appassaaq, Ittoqqortoormiinilu angallannikkut sullissineq pitsanngoriassalluni.

9.6 Naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissaasa misissoqqissaarnerat

Misissueqqissaarnermi paasissutissat aallaavigineqartut ilai naliliinernik aallaaveqarput, taamaattumillu taakkua annertussusaannut tunngatillugu nalorninarloqarlutik.

Tulliuttumi allannguutit naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissaasa misissoqqissaarnerat tulliuttumi takutinneqarpoq:

- Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiuussaq (diskonteringsrente) 4 % aallaavigalugu kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiuussaq
- Sanaartornermi aningaasartuutit
- Ilaasut amerliartornerat

Takussutissani ersarissakkani allannguutit inernerit Tabel 12-imi takutinneqarput.

	Periarfiss aq 0	Periarfiss aq 1	Periarfiss aq 2	Periarfiss aq 3	Periarfiss aq 4
Inerniliuussaq pingaarneq	-476,1	-401,2	-431,8	-436,5	-497,5
Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiuussaq 3%	-540,5	-422,2	-454,6	-457,1	-522,8
Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiuussaq 5%	-423,6	-381,6	-410,7	-416,9	-473,8
Sanaartorneq -20%	-467,9	-352,7	-377,5	-378,7	-429,2
Sanaartorneq +20%	-484,4	-449,6	-486,2	-494,4	-565,8

Ilaasut ukiumut amerliartornerat: 1%	-447,9	-397,8	-428,2	-434,1	-494,0
Ilaasut ukiumut amerliartornerat: 3%	-510,8	-404,9	-436,0	-439,1	-501,4

Tabel 12: Aallavissani toqqakkani naatsorsuutigisamit allatut pisoqassagaluarpat kingunissaasa misissoqqissaarnerat (2018-mi nalinga - mio. koruuninngorlugu.)

Kingumoortumik naatsorsuineri ernialiussaq, sanaartornermi aningaasartuutit, ilaasullu amerliartornerat suliniutip ullutsinni nalinganut annertuumik sunniuteqassasut Tabel 12-imi takutinneqarpoq.

Immikkut ittumik oqaatigineqassaaq, siunissami iluanaarutissat annaasaqaatissalluunniit angusanut qanoq sunniuteqarnissaannut kingumoortumik naatsorsorlugu ernialiussaq aalajangiisuummat. Imaappoq, siunissami negativimik angusaqassagutta, (negativit angusassani sunniuteqarpallaannginnissat pillugu) ullutsinni nalingata aallaavigalugu annertuumik ernialerlugit kingumoortumik naatsorsuisoqaruni ajunnginnerussaaq. Pitsaasumik angusassanut killormorluinnaq iliussaagut.

10. EQIKKAANEQ

Periarfissat pillugit allaatigisat takutippaa, sanaartornissaq suliassallu eqqarsaatigiinnarlugit, Indalip Amutsiviala Kangersivakkut aqqusinilerlugu Ittoqqortoormiini Store Stenimi mittarfiliortoqarsinnaasoq.

Nerlerit Inaannut mittarluni massakkut periarfissaq ilanngullugu periarfissani tamani angusaq negativiusaaq. Angallannerit, taamaalillunilu aningaasaliinissat annertussusissat eqqarsaatigalugu Ittoqqortoormiini isertitassanut tunngavissaq annikippallaarluni.

Mittarfiup massakkut Nerlerit Inaanniinneranut sanilliukkaanni, 799 meterimik asfaltigaasumik Ittoqqortoormiini nutaamik mittarfiliortoqaruni angusanut pitsaasumik sunniuteqassaaq.

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerat isigalugu misissueqqissaarnermi ilimagisat aallaavigalugit nutaamik aningaasaliissuteqarnek inuiaqatigiit aningaasaqarnerini angusamut massakkut negativiusumut pitsaasumik sunniuteqassaaq, kiffartuussinissami isumaqatigiissutinut akiliutigineqartartunut appartitsissaaq, Ittoqqortoormiinilu angallannikkut sullissineq pitsanngoriassalluni.

Mittarfik 650 meterinik takigisoq timmisartunit mikinerusunit, oqimaassusissatigullu killeqartunit taamaallaat tikinneqarsinnaasoq pinnagu, suliassat tunngavigalugit mittarfik Dash 8-200-nit miffigineqarsinnaalluni asfaltigaalluni 799 meterinik takitigisoq anguniarneqartariqarpoq. Timmisartut mittarfimmut asfatigaanngitsumut minnerini ujaraaqqanit eqqortissinnaanerit aamma eqqarsaatigalugu, mittarfik asfaltigaasoq orniginarneruvoq.

Mittarfik asfaltigaalluni 799 meterinik takitigisoq, oqaatigineqareersutut Nuummur Kulusummullu kiisalu Reykjavikkimut, Keflavikkimut Akureyrimullu angalasinnaasunit Dash 8-200-nit miffigineqarsinnaavoq.

